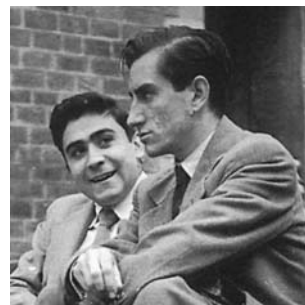
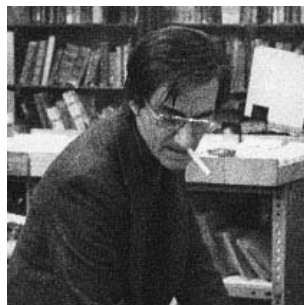
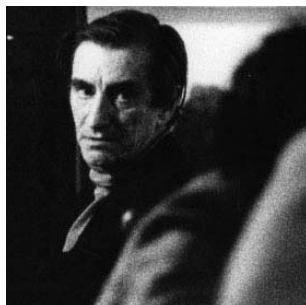

tot recordant...
Miquel Porter i Moix
un home polifacètic

Laia

Laboratori d'Investigació Audiovisual de la Universitat de Barcelona

exposició-homenatge_exposición-homenaje_exposition-hommage_tribute-exhibition

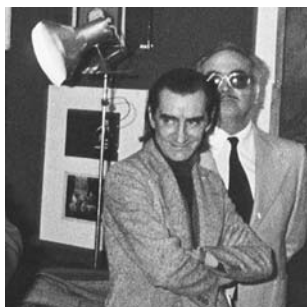

Tot recordant... Miquel Porter i Moix
Un home polifacètic

Recordando a Miquel Porter i Moix
Un hombre polifacético

En souvenir de Miquel Porter i Moix
Un homme polyfacétique

Remembering Miquel Porter i Moix
A many-sided person

>presentació_presentación_présentation_presentation: Palmira González López	5
>cronnologia_cronología_cronologie_Chronological biography: Iolanda Ribas i Velázquez	6
>planeta Porter_planeta Porter_la planète Porter_planet Porter: Alex Gorina	11
>català de soca-rel_catalan de pura cepa_catalan de souche_catalan from head to toe: Susana Pozo Romero	15
>bogeria pels llibres_locura por los libros_la folie pour les livres_crazy about books: Rosa Creixell i Cabeza	19
>el teatre viu_el teatro vivo_le théâtre vivant_the Teatre Viu: Enric Ciurans i Peralta	23
>cantant i home de música_cantante y hombre de música_chanteur et homme de musique singer and musician: Jaume Carbonell i Guberna	27
>també una trajectòria sindical_también una trayectoria sindical_Il y a aussi un processus syndical_his work for the union: Jesús Malló i Pujal i Teresa Vilaplana i Ballester	31
>el nét del drapaire_el nieto del trapero_le petit-fils du chiffonnier_the ragman's grandson: Josep Lluís i Falcó	35
>descobridor i constructor d'història_descubridor y constructor de historia conquérant et constructeur de l'histoire_history discoverer and constructor: Anna Casanovas i Bohigas i Palmira González López	39
>el forista omnipresent_omnipresente hombre de foros_l'homme présent aux forums the speaker who was everywhere: Martí Porter i Huerre	43
>la república de la llibertat!_¡la república de la libertad!_la république de la liberté! the republic of freedom!: Josep M. Rocamora i Barcón	47

presentació_presentación_présentation_ presentation

El dijous 18 de novembre de 2004 morí a Altafulla (Tarragona) el doctor Miquel Porter i Moix, nascut a Barcelona el 10 de maig de 1930. Durant trenta-cinc anys, fou professor d'Història del Cinema al Departament d'Història de l'Art de la Universitat de Barcelona i arribà a catedràtic emèrit.

Aquesta exposició, que proposa un recorregut sumari per les diferents facetes de la seva activitat pública, pretén ser un testimoni d'admiració i reconeixement, gairebé un acte familiar, en el recinte universitari que ell considerà la seva segona casa.

Creiem que el 75è aniversari de la proclamació de la Segona República és una ocasió immillorable per retre homenatge a aquest professor d'esquerres que cada curs iniciava les classes amb una proclama ben particular: «Benvinguts a la república de la llibertat i del bon humor!»

El jueves 18 de noviembre de 2004 murió en Altafulla (Tarragona) el doctor Miquel Porter i Moix, nacido en Barcelona el 10 de mayo de 1930. Durante treinta y cinco años, fue profesor de Historia del Cine en el Departamento de Historia del Arte de la Universidad de Barcelona y llegó a catedrático emérito.

Esta exposición, que propone un recorrido sumario por las diferentes facetas de su actividad pública, pretende ser un testimonio de admiración y reconocimiento, casi un acto familiar, en el recinto universitario que él consideró su segunda casa.

Creemos que el septuagésimo quinto aniversario de la proclamación de la Segunda República es una ocasión inmejorable para rendir homenaje a este profesor de izquierdas que cada curso iniciaba las clases con una proclama bien particular: «¡Bienvenidos a la república de la libertad y el buen humor!».

Le docteur Miquel Porter i Moix, né à Barcelone le 10 mai 1930, mourut à Altafulla (Tarragona) le 18 novembre 2004. Pendant trente-cinq ans, il fut professeur d'Histoire du Cinéma au Département d'Histoire de l'Art de l'Université de Barcelone, dont il fut professeur émérite.

Cette exposition nous propose un bref parcours parmi les différentes voies de son activité publique. Elle veut être un témoignage d'admiration et de reconnaissance, presque un acte familial, dans l'enceinte universitaire qu'il considérait comme son deuxième foyer.

Nous croyons que le 75ème anniversaire de la proclamation de la Deuxième République est la meilleure occasion pour rendre hommage à ce professeur de gauche, qui chaque année commençait ses cours par une proclamation très particulière: « Soyez les bienvenus, à la République de la Liberté et de la bonne humeur »

On Thursday, November 18th 2004, professor Miquel Porter I Moix died in Altafulla (Tarragona). Born in Barcelona on May 10th 1930, he was Cinema History professor at the Departament d'Història de l'Art of the Universitat de Barcelona for thirty-five years, and he later became professor emeritus.

This exhibition, which briefly describes the different aspects of his public life, aims at showing our admiration and acknowledgement towards him, almost a family gathering in the University building that he considered his second home.

We believe that the 75th anniversary of the Second Republic's proclamation is an excelent chance to honour this left-winged professor who started his classes each semester with a very particular message: "Welcome to the republic of freedom and high spirits!"

Miquel Porter i Moix

1930. Neix el 10 de maig a la Ronda de la Universitat 20, de Barcelona.

1938. Estudis de piano, solfeig i teoria musical, fins al 1945.

1941. Comença els estudis de batxillerat, que acaba el 1948.

1946. S'inicia com a llibreter en el negoci familiar Porter Llibres, on treballa fins al 1977.

1949. Comença els estudis a la Universitat (Filosofia i Lletres); el 1955 obté la llicenciatura. Fundació de la revista *Curial*. Fundació del Cercle Lumière de l'Institut Francès. Inicia les col·laboracions en revistes artístiques, culturals i cinematogràfiques catalanes, espanyoles i estrangeres. Soci fundador del Club 49.

1950. Primera detenció policial per la publicació de *Curial*.

1954. Investigador en projectes dedicats a la recuperació i conservació del patrimoni cinematogràfic, a la història del cinema català, espanyol i universal, a la didàctica i a la catalogació de fons filmics (fins al 2002).

1955. El 29 de setembre es casa amb Guillemette Huerre. Viuen a Major de Sarrià, 35.

1956. Neix el primer dels seus sis fills. Primeres actuacions del Teatre Viú, agrupació activa fins al 1963. Comença la seva tasca docent a la Universitat, que té continuïtat fins que es jubila (només amb un parèntesi dedicat a la vida política).

1957. Creador, juntament amb la seva dona, del primer cineclub infantil, origen de l'Escola Aixelà.

1958. Publica, amb la seva dona, *Cinematografia catalana 1896-1925* (Palma de Mallorca, Moll). Fundació de COCICA, de la qual se cedeix part del fons a la Filmoteca de la Generalitat el 1982.

1959. Inici de la Nova Cançó.

1960. Inici de la col·laboració a la revista *Serra d'Or*. Màxima activitat en els cinefòrums fins al 1977, malgrat que mai s'allunya del cineclubisme.

1961. Primera actuació d'Els Setze Jutges. Publica *Cinema, final de trajecte i començament d'utopia* (Rafel Dalmau Editor).

1962. Crítica i articles al setmanari *Destino* (fins al 1975).

1963. Publica *Cinema per a infants* (Nova Terra).

1965. Inici de les col·laboracions a "Confrontations". Participació en congressos com a conferenciant o bé com a membre del comitè organitzador. Membre i president de jurats en festivals cinematogràfics tant en l'àmbit nacional com internacional (fins a la seva mort). Intervenció en molts projectes cinematogràfics i televisius (muntatge, supervisió, guió, consultor tècnic i actor).

1968. Publica *Historia del cine ruso y soviético* (Ediciones de Cultura Popular). Membre fundador de la Cooperativa Drac Màgic.

1969. Comença com a professor d'Història del Cinema al Departament d'Història de l'Art de la Universitat de Barcelona. Primera estada a la Universitat Catalana d'Estiu. Publica *Història del cinema català* (Tàber). Vicepresident del Gremi sindical de Llibreters de Barcelona, fins al 1975.

1974. Fundació de la Secció Fructuós Gelabert del CEDAEC del Museu del Teatre.

1976. Comentarista i crític al diari *Avui* i a la revista *Jano* fins al 1981. "Banale

Concert", espectacle amb Anna Ricci. Publica *Cine en España: una guía informativa* (Edebé).

1978. Obté el grau de doctor a la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona amb "El primitiu cinema de Barcelona i les aportacions d'Adrià Gual". Publica *Breu història de Catalunya* (Mataró, Robrenyo).

1980. President i soci fundador del Club d'Amics de la UNESCO de Barcelona fins al 1982. President del jurat de cinematografia dels Premis Ciutat de Barcelona, fins al 1987.

1981. Cap del Servei de Cinematografia de la Generalitat, fins al 1986. Diputat al Parlament de Catalunya per ERC, fins al 1984.

1984. Forma part del jurat del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes fins al 1988.

1985. Projecte d'Escola Superior del Cinema i dels Audiovisuals per al Departament de Cultura de la Generalitat. Publica *Adrià Gual i el cinema primitiu a Catalunya* (Publicacions de la Universitat de Barcelona). Medalla d'Or de la UNICA.

1986. Patronatge i articles a *Revista de Catalunya*. Publica la novel·la *Renoi, quina portera!* (Pòrtic).

1988. Publica *Las claves del cine i Las claves de la historia del cine* (Ariel).

1990. Secretari general de la Intersindical Confederació Sindical de Catalunya.

1991. Premi Nacional de Cinematografia de la Generalitat.

1992. Obté la càtedra d'Història del Cinema amb "Els orígens iconogràfics de l'expressió cinematogràfica". Publica *Història del Cinema a Catalunya: 1895-1990* (Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya). Creu de Sant Jordi de la Generalitat.

1993. Publica *Cineuropa. Síntesis caleidoscópica* (Comunidad de Madrid. Consejería de Cultura y Educación).

1994. Publica *La filmoteca ideal. Selección y comentario de las obras más representativas de la historia del cine* (Planeta) i *Las claves del cine y otros medios audiovisuales* (Planeta).

1995. Congrés Institut Lumière (Lió).

1996. President rector de la Universitat Catalana d'Estiu fins al 2000.

1998. Premi Nacional del CIEMEN per la defensa de les cultures minoritàries.

2000. Jubilació com a professor universitari. Premi de la Crítica del Col·legi de Directors de Cinema de Catalunya. Publica *Fons de nitrats de la Filmoteca. Vol. I, Films de ficció* (llibre i CD, Filmoteca de la Generalitat de Catalunya).

2001. President de la Fundació de la UCE fins a la seva mort. Catedràtic emèrit de la Universitat de Barcelona, fins al 2003.

2003. Medalla d'Or de la Ciutat de Barcelona.

2004. Publica *Fons de nitrats de la Filmoteca. Vol. II, Films de no-ficció, 1896-1925* (CD, Filmoteca de la Generalitat de Catalunya). Mor el 18 de novembre a Altafulla (Tarragona).

2005. Publicació amb caràcter pòstum de *Fons de nitrats de la Filmoteca. Vol. III, Films de no-ficció, 1926-1952* (CD, Filmoteca de la Generalitat de Catalunya).

QU

català de soca-rel
catalan de pura cepa
catalan de souche
catalan from head to toe

Susana Pozo Romero

Des de l'àmbit públic fins al privat, Miquel Porter i Moix va proclamar i defensar sempre el seu patriotisme catalanista. L'any 1981, va ocupar un escó al Parlament de Catalunya com a diputat del grup d'Esquerra Republicana de Catalunya. En el seu discurs polític manifestava clarament que Catalunya s'havia de definir des dels nivells individuals i col·lectius com a nació de ple dret. Això comportava, sens dubte, l'acceptació i la integració respectuosa i plena dels nous catalans.

Entenia que la cultura catalana s'havia de portar més enllà de les nostres fronteres, sense mai perdre «el Nord del nostre passat ni el Sud del nostre futur». Un dels pilars per a l'avenç i la perdurabilitat de la catalanització ha de ser la cultura: «No hi ha res per activa o per passiva en una col·lectivitat que no sigui cultural».

Cultura, recerca, ensenyament i idioma són les pautes que va seguir quan fou nomenat, l'any 1980, cap de la Secció de Cinematografia i quan, l'any següent, va ser designat cap del Servei de Cinematografia de la Generalitat. «El cinema —deia— és una mostra de la personalitat, la llengua, la història, la cultura i la tradició d'un poble i, per tant, l'afirmació d'un mateix.»

Volia aprofitar els mitjans de comunicació de massa i el cinema com a instruments per a la normalització lingüística i, al mateix temps, aconseguir la catalanització lingüística del fet cinematogràfic.

Va lluitar per la implantació d'uns estudis seriosos d'audiovisuals catalans, a tots els nivells, per una llei que impedís l'extracció del patrimoni filmic i per un servei que s'encarregués de recuperar, emmagatzemar i fer l'inventari del material cinematogràfic, el qual va cristal·litzar en la creació de la Filmoteca de Catalunya. També va tenir present que s'havia d'enfortir la indústria i el comerç cinematogràfic amb la concessió de crèdits i avals per a la indústria de producció, amb oficines de premsa que ajudessin a la promoció del cinema català i que asseguressin la presència de pel·lícules catalanes a certàmens nacionals i internacionals; i finalment, s'havia d'afavorir els festivals de cinema de Catalunya.

Miquel Porter, home arrelat a la seva terra i al seu poble, va pensar sempre Catalunya amb visió de futur.

A la dreta, Miting electoral d'ERC a Esparraguera (1980). Congrès d'Esquerra Republicana de Catalunya (1981). A la part inferior, acreditació de Miquel Porter com a diputat del Parlament de Catalunya. / **A la derecha, mitin electoral de ERC en Esparraguera (1980). Congreso de Esquerra Republicana de Catalunya (1981). Abajo, acreditación de Miquel Porter como diputado del Parlamento de Cataluña.** / A droite, Meeting électoral d'ERC à Esparraguera (1980). Congrès d'Esquerra Republicana de Catalunya (1981). En bas, accréditation de Miquel Porter comme député du Parlement de Catalogne. / **Electoral meeting of ERC in Esparraguera (1980) (top right). Esquerra Republicana de Catalunya's congress (1981) (center right). Investiture of Miquel Porter as a deputy of the Catalan Parliament (bottom)**

Del ámbito público al privado, Miquel Porter i Moix proclamó i defendió siempre su patriotismo catalanista. En 1981 ocupó un escaño en el Parlamento de Cataluña como diputado por el grupo de Esquerra Republicana de Catalunya. En su discurso político manifestaba claramente que Cataluña se había de definir desde niveles individuales y colectivos como nación de pleno derecho. Ello comportaba, sin duda, la aceptación e integración respetuosa y plena de los nuevos catalanes.

Entendía que la cultura catalana se había de llevar más allá de nuestras fronteras, sin perder nunca «el Norte de nuestro pasado ni el Sur de nuestro futuro». Uno de los pilares para el porvenir y la perdurabilidad de la catalanización tenía que ser la cultura: «No hay nada por activa o por pasiva en una colectividad que no sea cultural».

Cultura, investigación, docencia e idioma son las pautas que seguirá cuando sea nombrado en 1980 jefe de la Sección de Cinematografía y cuando, al año siguiente, sea designado jefe del Servicio de Cinematografía de la Generalitat. «El cine —decía— es una muestra de la personalidad, la lengua, la historia, la cultura y la tradición de un pueblo y, por lo tanto, la afirmación de uno mismo.»

Quería aprovechar los medios de comunicación de masas y el cine como instrumentos para la normalización lingüística y, al mismo tiempo, conseguir la catalanización lingüística del hecho cinematográfico.

Luchó por la implantación de estudios serios sobre audiovisuales catalanes, a todos los niveles, por una ley que impidiera la extracción del patrimonio filmico y por un servicio que se encargara de recuperar, almacenar e inventariar el material cinematográfico; todo lo cual cristalizará en la creación de la Filmoteca de Cataluña. También tuvo presente que había que fortalecer la industria y el comercio cinematográfico con la concesión de créditos y avals para la industria de producción, con oficinas de prensa que coadyuvasen a la promoción del cine catalán y asegurasen la presencia de películas catalanas en certámenes nacionales e internacionales y, finalmente, que se debía favorecer la creación de festivales de cine en Cataluña.

Miquel Porter, hombre enraizado en su tierra y su pueblo, pensó siempre Cataluña con visión de futuro.

Miquel Porter amb el primer president de la Generalitat de l'etapa democràtica, Josep Tarradellas. / Miquel Porter con Josep Tarradellas, primer presidente de la Generalitat de la etapa democrática.
 Miquel Porter avec le premier président de la Generalitat de l'étape démocratique, Josep Tarradellas. / Miquel Porter with the first president of the Generalitat of the democratic period, Josep Tarradellas.

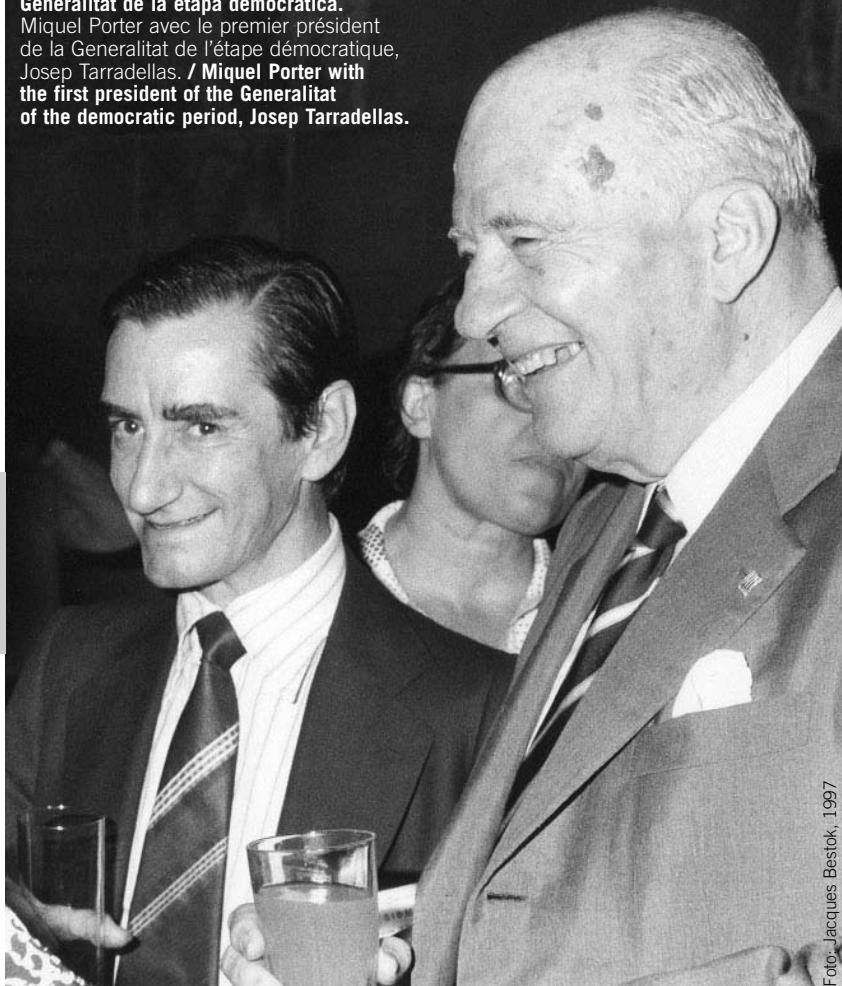

Foto: Jacques Bestok, 1997

AL SENAT

Miquel Porter i Moix

SUPLANT: CARLES BAEZA I ESCOBAR

Du domaine public au particulier, Miquel Porter i Moix, proclamait et défendait toujours son patriotisme catalan. En 1981, il fût élu député de la gauche Républicaine au parlement catalan. Son discours politique soutenait de façon très claire que la Catalogne devait se définir, à partir de points de vue individuels et collectifs, comme une nation de plein droit. Ceci obligeait sans doute à accepter et à respecter l'intégration de nouveaux catalans.

Il croyait que la culture catalane devait franchir ses propres frontières, sans jamais perdre "le nord de notre passé, ni le sud de notre futur". Un des piliers pour avancer et soutenir le processus catalan doit être la culture "Il n'y a rien dans une collectivité qui ne soit culturel".

Culture, recherche, enseignement et langue sont le modèle à suivre dès qu'il est nommé en 1980, chef du département Cinématographique, puis, l'année suivante, Chef du Service Cinématographique de la Generalitat. "Le cinéma -disait-il- nous montre la personnalité, la langue, l'histoire, la culture et la tradition du peuple, et par conséquent l'affirmation de soi-même"

Il voulait profiter des médias et du cinéma pour la normalisation linguistique et en même temps réussir la catalanisation linguistique du fait cinématographique.

Il lutta pour introduire des études sérieuses dans le domaine des audiovisuels catalans, à tous les niveaux; d'une part, en aidant à la promulgation d'une loi qui interdise l'extraction du patrimoine filmique, et d'une autre, par un service qui s'occuperait de récupérer, emmagasiner et recenser le matériel cinématographique. Tout ce processus aboutira à la création de la Filmothèque de Catalogne.

Il comprend aussi qu'il faut soutenir l'industrie et le commerce cinématographique moyennant l'aide économique pour favoriser les productions et les tournages du cinéma catalan par l'établissement de bureaux de presse et assurer ainsi la participation de films catalans aux concours internationaux. Il fallait donc favoriser les festivals de cinéma catalans.

Miquel Porter, homme enraciné à son pays et à son peuple, imagina toujours la Catalogne dans une perspective de futur.

From public to private circles, Miquel Porter i Moix always proclaimed and defended his Catalanist patriotism. In 1981, he occupied a seat in the Catalan Parliament as deputy of the Esquerra Republicana de Catalunya political party. In his political speech he clearly declared that Catalunya had to be defined, from individual to collective levels, as a nation with its own rights. Undoubtedly, this implied a respectful acceptance and integration of the new Catalans.

He understood that Catalan culture had to be taken outside our borders, without ever losing neither "the North of our past or the South of our future". One of the pillars for the advancement and persistence of Catalanization has to be the culture: "Nothing can exist in a group that is not cultural".

Culture, research, education and language are the lines of action he followed when he was appointed head of the "Secció de Cinematografia" on 1980 and head of the "Servei de Cinematografia de la Generalitat" the next year. "Cinema —he said- is a sign of the personality, the language, the history and the tradition of the people and therefore the affirmation of oneself. "

He wanted to use mass media and cinema as tools for language normalization and, at the same time, to accomplish linguistic Catalanization of cinematography.

He fought for the establishment of serious Catalan audiovisual schools at every level, for a law that avoided the removal of filmic heritage, and for a service that would restore, preserve and catalogue the cinematographic material, which led to the creation of "Filmoteca de Catalunya". He also kept in mind that cinematographic industry and trade had to be strengthened with the concession of bank loans and endorsements to the production industry, with press offices that would help promote Catalan cinema and guarantee the presence of Catalan films in national and international competitions; and finally, cinema festivals had to be promoted in Catalonia.

Miquel Porter, a man deeply attached to his nation, always thought Catalunya with the future in mind.